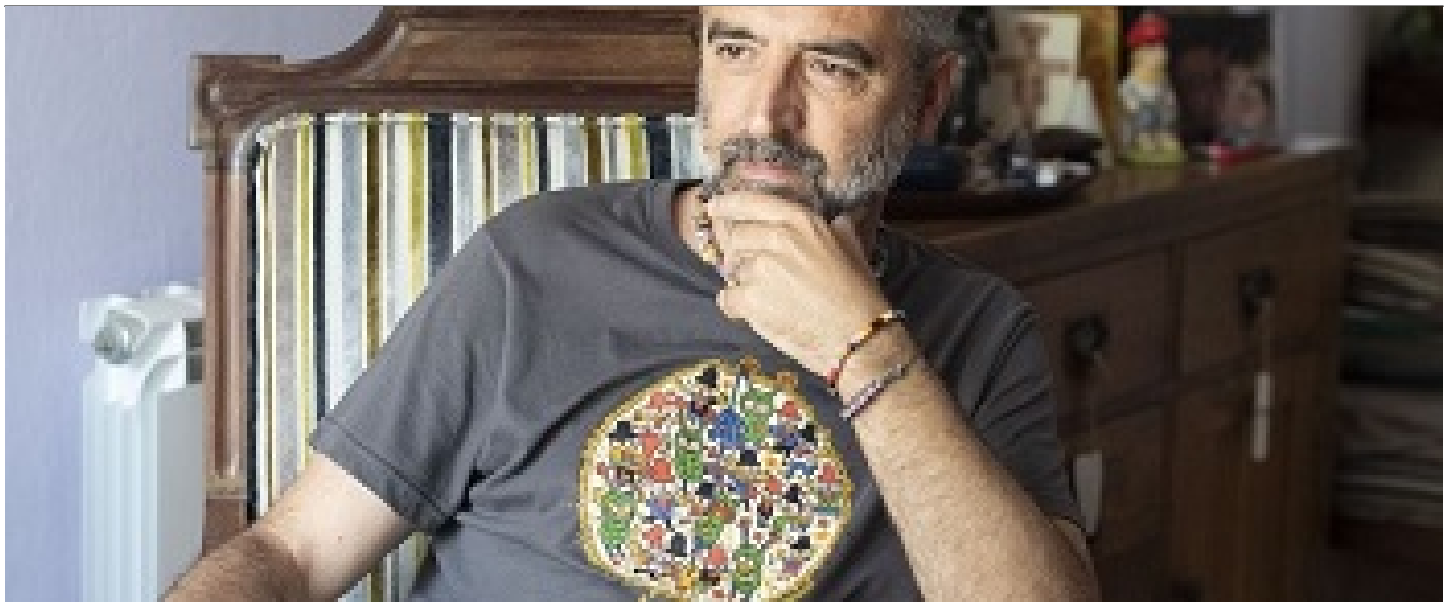

'El que trobes és la millor evidència per continuar cercant'

Autor:

Data de publicació: 19-08-2019

L'arenyenc Jordi Bilbeny és escriptor, investigador de la història i autor polifacètic de nombrosos llibres i articles sobre la censura de la història i la catalanitat de la descoberta d'Amèrica. Entrevista publicada el 12 d'agost a Capgros, el diari digital de Mataró i el Maresme, que gira a l'entorn del seu llibre 'Inquisició i Decadència' (2018).

Fa més de 30 anys que Jordi Bilbeny exerceix una incansable tasca de conferenciant i divulgador de les seves tesis. Entre les seves darreres obres publicades hi ha La sardana i la religió de les bruixes (2015), La data de naixement d'En Colom (2017) i Inquisició i decadència (2018), de la qual en parlem en aquesta entrevista, entre d'altres temes del seu treball.

Amb Inquisició i Decadència, publicat per Librooks, explica que els autors catalans del segle XVI van ser forçats a traduir al castellà les seves obres. Quins són els objectius d'aquesta operació censora? N'hi ha de diversos. Però un de fonamental és que no existien obres com aquelles en castellà i volen que hi siguin. Llavors, com que, si deixaven l'edició primitiva en català, això delataria que l'obra en castellà és una traducció, es fa desaparèixer la primera edició i l'obra s'atribueix ja a un autor castellà i els fets es resituen a Castella.

Quin paper juga la Inquisició en aquest període històric anomenat Decadència?

Un paper capital. Pensa que no pot ser casual que quan s'introdueix la Inquisició castellana a la Nació Catalana comença la Decadència, i quan a començament del segle XIX s'aboleix la Inquisició, s'inicia la recuperació de la llengua amb aquell altre moment anomenat Renaixença. No pot ser casual tanta coincidència.

A partir del que desvela en els seus estudis, quins són els principals autors afectats?

N'hi ha de tots els camps i de totes les classes. N'hi ha moltíssims de jueus, és clar. Però això és un fet menor. El que importa és que l'autor tingui alguna mena de 'rellevança', tant si l'obra és una novel·la, un llibre de poemes, un

---

conqueridor, un metge, un biòleg, un autor de teatre, un viatger, un místic...

I a grans trets, quines accions es fan per fer efectiva la maquinària censora?

Es confisquen els llibres que es creuen d'interès, es fan traduir al castellà, es canvia el nom de l'autor, es localitzen els fets a Castella i es destrueixen els originals.

El resultat final de tots aquests fets, segons exposa en el seu estudi, quin és? Doncs que en el moment més espectacular de la nostra història, en el moment que arribem a Amèrica amb En Colom, que a Roma hi ha un papa català –Roderic de Borja, dit Alexandre VI–, que Ferran el Catòlic és considerat per Maquiavel el rei més important de la cristiandat, i que s'acaba d'escriure el Tirant lo Blanc, desapareix tota la literatura i tota la cultura catalana amb un mínim de ressò universals.

Els seus treballs d'investigació se centren sempre en la maquinària censora aplicada sobre la catalanitat. Què l'impulsa a iniciar aquests estudis?

Bàsicament el fet de viure dins d'Espanya. Primer ens deien que la nostra llengua no era una llengua sinó un dialecte del castellà, o que era una llengua de segona, que no érem ni havíem sigut mai una Nació, que no havíem tingut reis, que no havíem sigut mai un poble independent. És el fet d'encarar-te a tot plegat el que ha fet que m'adonés del que passava i que calia un estudi profund per denunciar-ho.

Es va donar conèixer amb la investigació sobre la catalanitat de Cristòfor Colom, però després ha anat molt més enllà, assenyalant censura en Cervantes o Da Vinci, entre d'altres personatges històrics, fet que ha suscitat molta polèmica... Bé, ha suscitat polèmica entre aquells que tenen un coneixement molt superficial de la realitat, entre els qui menystenen el paper de la censura i de la Inquisició. Però entre els qui treballem en aquesta línia, el que ha suscitat és més recerca i obrir noves vies d'investigació.

Sovint se'l critica, intenta desprestigiar i es qüestiona la seva metodologia, amb atacs que semblen fins i tot desproporcionats, si realment qui l'ataca està tan convençut que les seves tesis són falses. Què el motiva a continuar endavant?

El que em motiva és donar a conèixer el nostre passat esborrat. Si fas recerca i surten coses i trobes dades i descobreixes, fins i tot, que els mateixos autors del segle XVI diuen el que tu dius, ja poden insultar i amenaçar. L'insult i l'amenaça mai no han estat cap argument. En canvi el que trobes és la millor evidència per continuar cercant.

Quins mecanismes de treball fa servir per arribar a les conclusions a què arriba?

Faig servir un mètode inductiu-deductiu, com qualsevol investigador. Per entendre'ns jo diria que treballo com un criminòleg que estudia un cas. Un cas que, d'entrada sembla un suïcidi, però que les proves que anem trobant, ens duen a la conclusió que som davant d'un crim d'estat. El que importa són les proves i només cal anar seguint-les i posant-les en ordre. Les conclusions venen soles.

És un dels fundadors de l'Institut Nova Història. Des de l'entitat han impulsat la divulgació de les seves tesis i les d'altres investigadors. Gràcies a aquest ens, el seu treball ha pogut arribar a molta més gent?

Sí, i tant. L'Institut Nova Història em dona cobertura econòmica, la qual cosa significa quasi dedicació plena a l'estudi. A més a més disposem d'un web i d'un petit grup de treball, que fa que allà on no arribi jo, amb el llibre a sota el braç, hi arribi el web i tot amb el suport de gent anònima que creu en la tasca que faig i que fem.

Ha denunciat en els seus estudis la catalanitat d'obres i personatges històrics molt coneguts. Encara li queden descobriments que no ha fet públics i que poden sorprendre'ns?

He parlat d'En Colom, del Pare Cases, de l'Americo Vespucio, d'En Marco Polo, d'En Garcilasso, de Santa Teresa, dels autors del Lazarillo i de la Celestina, d'En Cervantes, del pintor Jeroni Bosch, d'En Lleopard, d'En Rafael, dels papes De la Rovere, d'En Baltasar de Castiglione, d'El Greco, d'Espinoza, d'Erasme, d'En Lorenzo Valla. Jo crec que hi ha esborrada, tapada i tergiversada tota la Civilització Catalana dels segles XIII al XVIII. Som aquí, furgant, llegint, trobant dades, posant-les en ordre i interpretant-les. El que més ens pot sorprendre és que puguem continuar investigant.

CAPGROS

EL DIARI DIGITAL DE MATARÓ I EL MARESME

PERSONATGES

12 D'AGOST

11:29H

<https://www.capgros.com/mataro/personatges/el-que-trobes-es-la-millor-evidencia-per-continuar->

